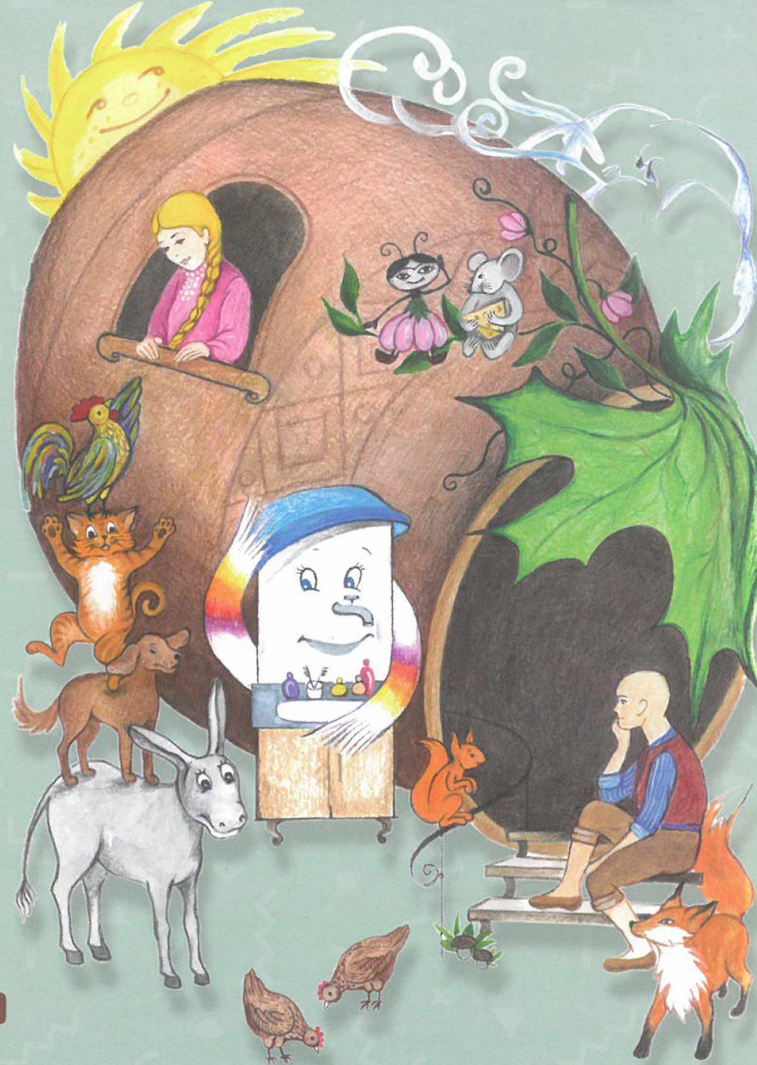


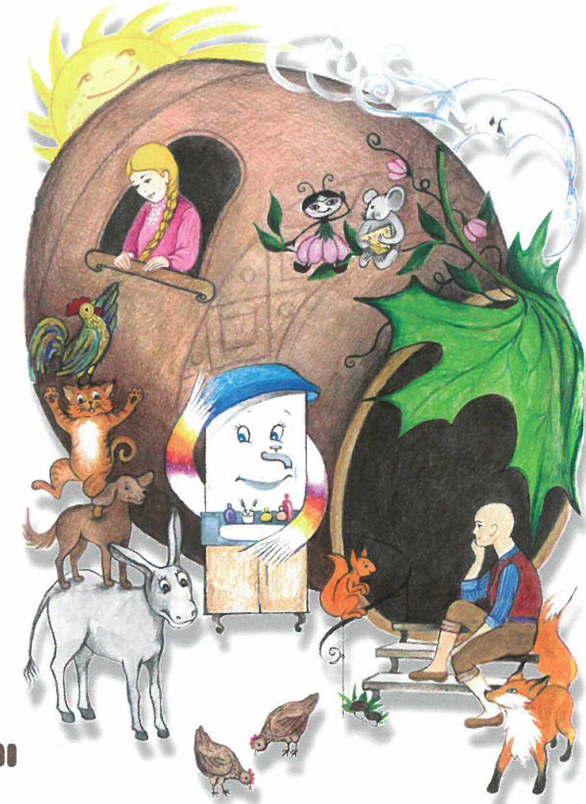
# MASAL KÜPÜ



**Masal küpü  
çatladı,  
Oğlan ordan  
fırladı,  
Baş parmaanı  
kaldırdı,  
Masalina başladı...**

2

# MASAL KÜPÜ



**Masal küpü  
çatladı,  
Oğlan ordan  
fırladı,  
Baş parmaanı  
kaldırdı,  
Masalına başladı...**

2



## Gagauzça Uşak Kitapları Projesi

### Tipara hazırlayan

Güllü Karanfil

### Kapak resmi

Natalya Kojokari

### Dizayn

Yüksel Yücel

### Yazıcı hem çevirmenler

Güllü Karanfil  
Valentina Bujilova (Hacıoglu)  
Aleksandra Kristova  
Pelageya Filioglu  
Galina Sirkeli

### Resimcilär

Mete Karaçoban  
Nuran Gündüzoğlu  
Natalya Lekoviç  
Anna Lekoviç  
Svetlana Panaitova  
Natalya Kojokari  
Aygül Bikbay

### Korektor

Petri Çebotar

### Avtor hakları

ISBN: 978-9975-84-134-4

DESCRIEREA CIP A CAMEREI NAŢIONALE A CĂRŢII DIN REPUBLICA MOLDOVA

#### Karanfil, Güllü.

Masal küpü : [in vol.] / Güllü Karanfil, Valentina Bujilova (Hacıoglu), Aleksandra Kristova ; resimcilär: Natalya Kojokari [et al.] ; Gagauz Yeri M. V. Maruneviç adına Bilim Araştırma Merkezi, Gagauz Yeri „Meras”. – [Chişinău] : S. n., 2021 (Tipogr. „Notograf Prim”) – . – ISBN 978-9975-84-132-0.

[Vol.] 2. – 2021. – 94 p. – 1000 ex. – TC Yurtdışı Türkler hem Soy Toplulukları başkanının (YTB) finans yardımınan. – ISBN 978-9975-84-134-4.

821.512.165(478)-82-93  
K 22

## İÇİNDEKİLÄR

KELOGLAN HEM TEKİR TAUK	7
KELOGLAN HEM SİNCAP	14
TIK-TIK HANIM	20
YIKANDIRIR	28
BREMEN ÇALGICILARI	38
ŞİRET ALDAR KÖSÄ	50
HATIRLI TAVŞAM	60
VAY HEM OF	67
ALTINSAÇLI YALENA	74
ÇOBANIN KÖPÄÄ	82
GÜNEŞ HEM LÜZGÄR	90



Gagauzlar, Türk Milleti içinde kendimizi en yakın hissettiğimiz kardeş topluluklardandır. Hissettiğimiz bu yakınlık, Gagauzcanın tarafımızca ne-redeyse hiç zorluk çekmeden okunabilmesinde de kendini somut biçimde gösterir.

Aslında Türkiye Cumhuriyeti olarak Gagauzlar ile ilişkimiz eskiye da-yanmaktadır. İstiklâl Marşı'mızı mecliste okuyan ilk kişi Hamdullah Suphi Tanrıöver, 1944 yılına kadar Bükreş'te büyükelçi olarak bulunduğu yıllarda Gagauz kasaba ve köylerini dolaşmıştır. Bölgedeki okullara destek olan Tanrıöver, ayrıca Gagauz gençlerinin üniversitelerimizde eğitim almalarını da sağlamıştır.

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı, Gagauzlar gibi toplu-luklarla aramızdaki tarihî ve kültürel ilişkiyi canlı tutmakla görevlidir. 26 Yıl-dan uzun bir süredir özerk olan Gagauz Yeri için de pek çok faaliyetimiz ol-muştur. "Gagauzca Çocuk Kitapları Serisi Projesi" de, yakın tarihli, eğitime ağırlık veren faaliyetlerimizdendir.

Gagauz Türkçesinin korunması amacıyla, bu dilde şiir ve masallar içe-ren, ayrıca yerel ressamların da çizimleriyle destek verdikleri üç kitabın binlerce basılacağı proje; Gagauzların birliğine olduğu kadar, Türkiye ile Moldova Gagauz Yeri arasındaki münasebetlere de uzun vadeli katkı su-nacaktır.

Gagauz Yeri'ne kültür ve eğitim esaslı yaklaşımların hem Gagauz Türk-lerinin özerkliğine hem de tüm Türk Dünyası'na yararlı olduğunun bilinciyle, MERAS Derneği ile işbirliği içinde yürüttüğümüz "Gagauzca Çocuk Kitapla-rı Serisi Projesi"nin Türkiye-Moldova arasındaki dostluğu da kuvvetlendir-mesini dilerim.

Abdullah Eren  
YTB Başkanı





# KELOGLAN HEM TEKİR TAUK

Türk halk masalı

Biri varmış, biri yokmuş... Bir küüdä kel bir çocuk yaşarmış. Çocuk kelmiş, ama isläämiş. Kel oldu için, anası ona Keloglan deyärmış. Büklerä hatır güdärmış, halını sorarmış, dostlarını sayarmış, islää davranarmış, hayvannarı sevärmış, ama işlemää pek beenmäzmiş. Anası ona ne iş buyursa, bişey uydurup, anası kızınca da tezicik bireri saklanarmış.

Bir gün kapu önündä Keloglan uyuklarkan, yanına bir alçacık çocucak gelmiş da demiş:

– Hey Keloglan, anasını üfkelendirän olan...

Keloglan uyanmamak için tez arkasını dönmüş da bölä bir düş görmüş. Düşündä uzun bir yoldan gidärkän bir tauklan karşılaşêr.



Tauk deyärmiş: «Ah, Keloglan, bilsän ne geldi başıma! Bir tilki kümesimizä girdi. Beni tutmaa istedi...» Taman Keloglan tauaa yardım etmää istärkän, uyanmış... Açmış gözlerini da ne görmüş? Onnarın o tekir tauu gelmiş oturmuş Keloglanın güüsünä. Tez kanadından tutmuş, kucaana almış da kaçarak kümesä götürmüş. Tekir taucak da şaşmış. «Ne oldu Keloglana?» – düşünmüş. Uyku semesi Keloglan sanmış, ani Tilki kavrayacak tauu, ona görä kaçarak Tekiri kümesä götürmüş.

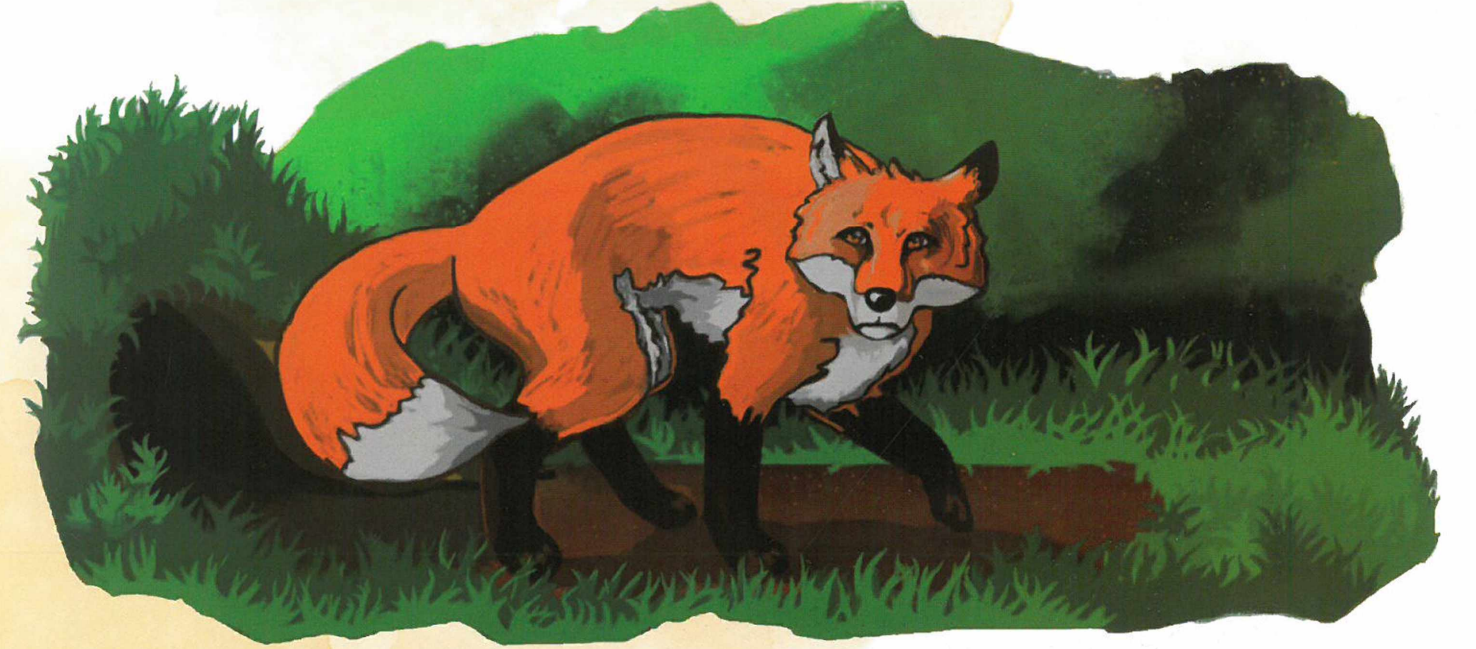
Birkaç gündän sora Keloglan bu düşü genä görmüş da kümesteki tek tauu, Tekiri kendi odasına, kendi döşeenä almaa çeketmiş. Anası bu işä pek kızmış. Tauun ne işi var döşektä? Keloglan nezaman gözünü kapasa, hep osaat o düşü görürmiş. Sonunda bıkmış da Tilkiylän buluşmaa gitmiş. Tilki, bizim Keloglanı görüp, pek sevinmiş, onu kendi evinä buyur etmiş. Bir dä bakmış: bütün küüyün kümeslerindän çalınan tauklar orada. Görmüş, ama yapmış, ani görmemiş.







Şiret Tilkinin herzamankı gibi bir planı varmış, ama Tilki bilmäzmiş Keloglanın aarıfliini. Tilkidä musaafirliktä biraz oturmuş da gitmää hazırlanmış. Ama Tilki hiç brakar mı? O Keloglanı ilkin bir kafesä kapamaa da sora imää istärmiş. Keloglan ilkin bir kerä atlamış da, duvarda asılı gaz lampasını alarak, başının üstünä şilatmış. Keloglanın kel kafasının yalabamasından tilkinin gözleri kamaşmış. Keloglan kaçmış kurtulmuş. Tilki pek üfkelenmiş, mutsuz olmuş. Küüyä etişip, küülülerinä oradaki çalıntı tauklar için annatmış. Küülülär hepsi Tilkinin evinä gelmiş. Pek üfkeli baaramışlar. Tilki pek korkmuş, başka yoldan çıkıp, kaçmış. Bundan sora Tilkiyi kimsey oralarda görmemiş



Çevirmen: **Güllü Karanfil**  
Resimci: **Mete Karaçoban**





# KELOGLAN HEM SİNCAP

Türk halk masalı

Pek çoktan uzak bir padişaalıkta pek gözäl bir küücäz varmış. O küüceezdä bir ana hem onun oolu Keloglan yaşarmış. Pek fukaraymışlar. Evdä kimärkerä imäa hiç bişey olmazmış, Keloglan, alıp sepetçii elinä, gidärmış daaya. Oradan biraz mantar toplarmış da getirärmış evä, anası pişirsin deyni. Bir gün evdä genä aazına yokmuş ne koymaa, hava dumanmış, yaamur yaayarmış. Keloglan sepetçiinnän genä daalaa gitmiş.

Başlamış mantar toplamaa. Birazını da kendi imiş. Sora dinnenmäk için oturmuş büyük bir acın altına. Başını kaldırıp, aaçta oturan bir sincapçık görmüş. Keloglanı görüp, daldan inmiş da aalamaa başlamış. Kucaana almış Keloglan sincabı, öpmüş, sevmiş uslandırmaa savaşmış.

– Aaaah, ah, – demiş sincap, – senin gibi bir dost bulamadım şindiyä kadar.



Keloglan da fakirliini annatmış sincaba. Sincabın pek canı acımış Keloglana. «Gel sana bir isläälık yapayım», – demiş sincap. Birliktä az gitmişlär, uz gitmişlär, orman bitmiş, uzakta kayalıklar içindä bir bayır görünärmiş. Sincap demiş:

– Orayı git, seni kır taukları karşılayacak, sana üç soruş soracêklar, dooru bilärsän, ne kazanacan görürsün.

Doorudan da Keloglanı kır taukları karşılamış. Kır tauklarının en büüyü lafa başlamış:

– Sana üç soruşumuz var, eer bilirseydin, iki küp altın kazanacan.

– Sorun, – demiş Keloglan.

Bir kirez aacını gösterän kır tauklarından büüyü sormuş:

– O aaçta kaç kirez var, ya sölä.

– Ne var onu bilmää, senin altın tüülerinin sayısı kadar.

– Neredän bildin? – sormuş.







– Say da bak! – cuvap vermiş Keloglan.

Dooru kabul etmişlär bu cuvabı.

– İslää, ikinci soruş. Dünneyin ortası neresi?

– Bak, senin bulunduun yer, senin ayaanın altı, –  
cuvaplamış Keloglan. – İnanmarsaydın, ölç da bak!

Bu cuvap ta dooru kabul edilmiş.

Bitki soruşta yaban tauun önündä duran iki cevizä  
göstermiş da demiş:

– Angısı taa aar?

– Suya taa çok batan ceviz taa aardır, – cuvap  
vermiş Keloglan.

Bu cuvap ta dooru olmuş. İki küp altın Keloglana  
verilmiş.

Kaçarak evinä dönmüş. Keloglan altinnarı anasına  
vermiş da oyalanmadaan sincabı aaramaa başlamış.  
Sincabı bulmuş, o genä aalarmış.

– Aslıyı söyleyecäm, – demiş sincap, – bän padişahın  
kızıyım. Ama bana büü yapıldı da bän bölä oldum.

– Bän sana yardım edirim, – canı acımış Keloglanın.



– Bu iş pek zor, – demiş sincap. – Sık daaya gidecän, bir büyük laam var orada, laamda da bir dev var. Orada zümrüt suyu var. O suyu alıp getirecän.

Kasabadan keskin bir kılıç hem bir boş şişecik alan Keloglan, sık daaya yollanmış. Laamın alt yanında bekçi büyük yılanları kılıçlan kesmää başlamış. Yılanların çıkardığı sesi duyan balaur, laamdan çıkıp, aşaa inmää başlamış. Bunu görän Keloglan, laama girip, zümrüt suyunu getirdii şişeyä doldürmüş. Kaçarak sincaba dönmüş Keloglan. Sincapçık büyük sevinçlän karşılamış Keloglanı. Zümrüt suyunu içär- içmäz dä dünnää gözeli bir kız olmuş.

Birliktä kızın padişaa babasının sarayına gitmişlär. Padişaa da durumu üürenmiş, bir çuval altın baalış vermiş ona. Keloglanın anasının birliktä ömürlerinin sonuna kadar islää, kısmetli yaşamışlar.

Göktän üç alma düşmüş, biri masalı yazanın elinä, biri okuyanın elinä, biri dä bu masalı sesleyen elinä.



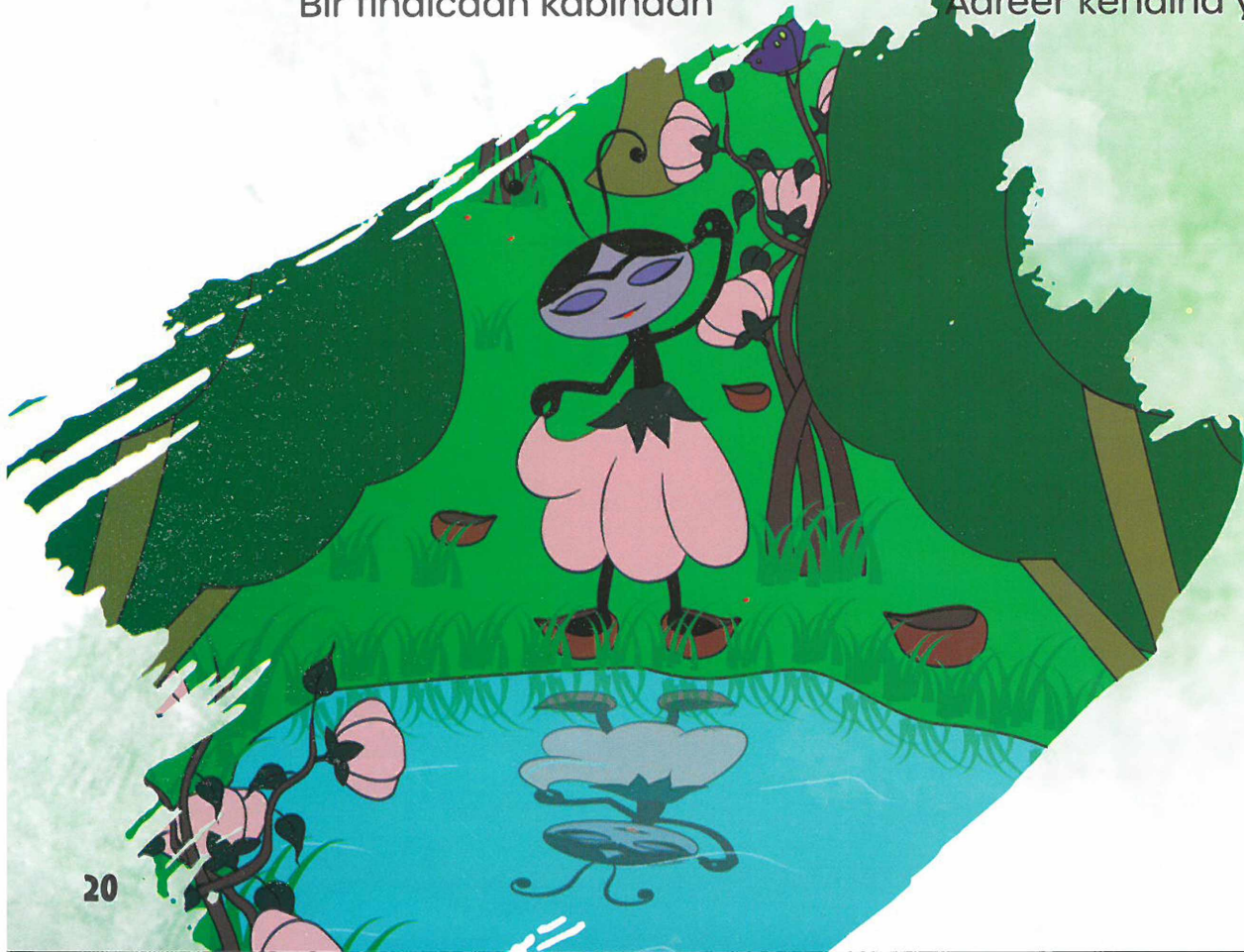


# TIK-TIK HANIM

Azerbaycan masalı

Uşaklar gelin, toplanın,  
Söleycäm sizä bir iş.  
Yalnız kalan bir böcek  
Yalnızlaa pek-pek bıkmış.  
Çiçek yapraklarından  
Fustacık yaptı şık-şık,  
Bir fındıcaan kabından

Çarıcak yaptı tık-tık.  
Dufiledi başını,  
Boyadı göz-kaşını,  
Donandı... yavaş-yavaş  
Yola çıktı kızkardaş.  
Çölü-çimeni gezer,  
Aarêêr kendinä yoldaş.



Çıktı bayır üstünä.  
Bir çoban koyun güder,  
Dedi: «Heey, kara böcek,  
Nerey gidersin bölä»?  
Böcek nazlı çevirdi  
Kara boncuk başını,  
Baktı, baktı çobana,  
Oynattı göz-kaşını.  
Dedi: «Eh-e-eey, ey çoban,  
Ne deersin? Kendini bil!

Bak, gör bän kimim?  
Gözlerini islää sil!»  
Çoban dedi: «Baaşla,  
Geldim tatlı sesinä.  
Tık-tık hanım, de bana  
Nerey gidersin bölä?»  
Tık-tık hanım çevirdi  
Kara boncuk başını,  
Baktı, baktı çobana,  
Oynattı göz-kaşını,  
Dedi: «Ehe-ey, ey çoban,  
Yaşamak pek kısıdır!  
Buralarda yalnızım,  
Bana yoldaş läüzimdir».

Çoban dedi: «Kızkardaş,  
Buralarda bulunmaz  
Benim gibi bir yoldaş.  
Burada kal, dost gibi.  
Senin olurum bakan,  
Sän yanımda olmasan,  
Sensiz imâm bir buka».  
«Pek islää, annaşalım,  
Üfkelendirsäm seni,  
Neylän urursun beni?  
Çoban kaptı çomaanı,  
Dedi: «Bununnan, bir ba-a-ak!»  
Tık-Tık hanım korkudan  
Ordan tıdı kaçarak.





Gitti, gitti... bu kerä  
Tilkiyâ o rasladı.  
Tilki dedi: «Eeey, böcek,  
Nereyâ gidersin tek?  
Gelin gibi donaklı,  
Yolun uzak olmalı.  
Annat bana, güzelim!  
Annat, biz dä bilelim!»  
Tık-Tık hanım çevirdi  
Kara boncuk başını,  
Baktı, baktı Tilkiyâ,  
Oynattı göz-kaşını,  
Dedi: «Eheey, ey Tilki,  
Ne deersin... kendini bil,  
Bak, gör, bân kimim.  
Gözlerini islää sil.  
Bana bu uvalarda  
Tık-Tık hanım deerlär!»  
«Hanım, afet, tanımadım,  
Aazım-dilim kurusun».

Uva - kır, boşluk er.

Eteciini salladı,  
Oynattı bacacını.  
«Hanım, afet sän beni,  
Biraz küstürdüm seni.  
Ay,Tık-Tık, şık-şık hanım,  
Nerey gidersin bölä?  
Sän bu Tilki lelünü  
Fikirli brakma, sölä!»  
Tık-Tık hanım çevirdi  
Kara boncuk başını,  
Baktı, baktı Tilkiyâ,  
Oynattı göz-kaşını,  
Dedi: «Ömür kısadır,  
Bu erlerdä yalnızım,  
Bana dost läüzümdür,  
Dostsuzum, kardışsızım».  
«Gözäl sesli kızkardaş,  
Bu erlerdä bulunmaz  
Benim gibi bir yoldaş».  
«Mmm, islää sölä bana,  
Üfkelenirsäm eer seni,  
Neylän urursun beni?»

Çömeldi - aşaa çöktü.

Tilki dedi: «Ezärim,  
çiinärim seni,  
Tükürüp-silärim seni».  
Bu sözdän Tık-Tık hanım  
Titsilendi, pek korktu.  
Tez oradan tıdı-kaçtı.

Gider Tık-Tık hanım yoldan,  
Yaklaştı ona sıçan.  
Çömeldi karşısında.  
Kulacıkların kasti,  
Pek tatlı gülümsedi,  
Ona bölä söledi:



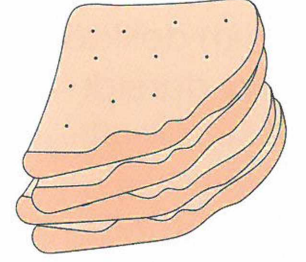


«Uzun saçlı telli hanım,  
Uzun boylu gözäl hanım.  
Sarınmışın altın telä,  
Nerey gidersin bölä?»  
Bu söz ona hoş geldi,  
Araladı duaanı,  
Dooruttu fistanını,  
Oynattı bacacıını.  
Tık-Tık hanım çevirdi  
Kara boncuk başını,  
Baktı, baktı Sıçana,  
Oynattı göz-kaşını,  
Dedi: «Eheey, Sıçan bey,  
Yaşamak kısadır,  
Bu erlerdä yalnızım,  
Bana dost läözımdır.  
Dostsuzum, kardassızım».  
Sıçan dedi: «Kızkardaş,  
Bu erlerdä bulunmaz  
Benim gibi bir yoldaş».  
«Hmm, islää, sölä bana,  
Üfkelendirsäm seni,



**Duak** - başından üzünä sarkan incecik tül.

Neylän urursun beni?»  
Sıçan dedi incä-incä:  
«Kuyrucaamı bükärim,  
İncecik kaşlarına,  
Rastık, boya çekärim!»  
«Mmm, islää, kayılıım bän».  
Tutundular kol-kola,  
Çıktılar uzun yola.  
Geçti haftalar, aylar,  
Sıçanın deliceendä



Bir ay iyip-içtilär.  
Bir gün Bay Sıçan dedi:  
«Hey, Tık-Tık, şık-şık hanım,  
Benim gözäl yoldaşım,  
Benim can kızkardaşım!  
Büün Han evindä düün var,  
Gözlemä, bal, kıvrıma,  
Gevrek, şeker, tatlı var.  
Sän dışarı çıkma haa-a-a,  
Bän gelenä kadar beklä».  
Tık-Tık tez kayıl oldu,  
Sıçan yola koyuldu.  
Han evinä etişti,  
Sokuldu bir köşecää,  
Şekerdän, gözlemedän  
Hırt-hırt girişti kemirmää.  
Uzun bıyıını siler,  
Kendi-kendinä da deer:  
«Tık-Tık hanım yalnızdır,  
Onsuz haramdır aşım,  
Gözlemedän, şekerdän  
Ona götürmää läözım».

**Rastık** - kaşlar için kara boya.

**Aş** - imeelik.



Tık-Tık hanım deliktä  
Yalnız kalıp, darsıdı  
Hem pek susamıştı...  
Alıp başını çıkıttı.  
Çıktı yolun üstünä.  
Baktı saaya, baktı sola,  
Bir çukurda su gördü,  
Tık-Tık yaklaştı ona.  
İildi sucaaz o içmää,  
Birdän kaydı çukura,  
Gördü ki artık buulêr,

El attı oray-buray,  
«Heeey dostlar, yardım edin!»  
İşitmedi Sıçan bey.  
Geçärdilär atlılar,  
Atlari kanatlılar.

Tatlı lafederlär,  
Donaklar altın-gümüş,  
Han evinä giderlär.  
Su içindä, çukurda  
Kendini o topladı.  
Birdän üüsek seslän  
Atlıları o çaardı:  
«Patır-patır atlılar,  
Atlılar-kanatlılar,  
Han evinä gidärsiniz,  
Bay Sıçana sölärsiniz



Uzun saçlı sarı hanım,  
Kıvrak boylu nazlı hanım  
Düştü su çukuruna,  
Tez etiş, tez etiş ona».  
Atlılar bakındılar,  
İndilär, aarandılar,  
Baaranı bulmadılar.

Yoluna koyuldular,  
Han evinä vardılar.  
Atlari baaladılar,  
Doluştular içeri,  
Hanın düünü şennendi.  
Atlılardan biri dedi:  
«Pek meraklı iştir,  
Bu gün yolda gelirkän,  
Bir ses işittik birdän:  
«Patır-patır atlılar,  
Atlılar-kanatlılar,  
Han evinä gidärsiniz,  
Bay Sıçana sölärsiniz  
Uzun saçlı sarı hanım,  
Kıvrak boylu nazlı hanım  
Düştü su çukuruna,





Tez etiş, tez etiş ona». Durduk, bakındık, aarandık, Pek meraklı, pek şaşık, Baarani bulamadık». Bu lafları işidän Sıçan fırladı erindän, Dedi: «Tık-Tık hanıma Yardım etmeliyim bän». Boşçayı orda attı, Evinä yolu kaptı. Deliinä vardıynan, Uzaktan bir ses geldi. Bu ses onun kalbini Bir bıçak gibi deldi. Annadı: Tık-Tık hanım Su çukurunda buulêr. Kara gündä dostunu Yardıma çaarêr, çaarêr. Tez sesinä ses verdi, Gitti ona kaçarak. Çukura o etişti, Aalayrak hem baararak. Tık-Tık hanım



Çevirmen: **Güllü Karanfil**  
Resimci: **Nuran Gündüzoğlu**

Su içindä buulêr,  
Ba, zavallı, dibä gider,  
Ba su üstünä çıkêr.  
Bunu görän Sıçanın  
Akli başından çıktı,  
Sevgili can dostuna  
Tatlı dillän o dedi:  
«Elini bana ver, çekeçäm». «Yok... bän küstüm, vermeyçäm». «Elini bana ver, çekeçäm». «Yok, yok... küstüm, vermeyçäm». «Elini bana ver, çekeçäm». «Yok, yok... küstüm, vermeyçäm». «Küstün mü?! E, küs, näbayım! Bän dä, seni brakıp, gideyim!» Sıçan biraz gamnandı, Genä düünä yollandı. Tık-Tık da yalnız kaldı.

**Abdulla Şaik**





# YIKANDIRIR

Yorgan kalktı döşemden.  
Çarşafım uçtu-gitti.  
Atlayarak kaçtı bendän  
Yastım da kurbaa gibi.  
Elimi muma attım,  
Mum atladi fırına.  
Kiyada elim uzandı.  
O hop divan altına.



Çay içmää bän istedim,  
Samovara yaklaştım.  
Sansın ateştän, sersem,  
Kaçtı beni gördücään.





Aman, aman ne oldu?  
Neçin her şey uçuşêr?  
Fırlanêr, uçêr, düşer?  
Ev oldu yuvar-teker.  
Ütü çepiç ardına,  
Pidä ardına çekiç,  
Maşa kuşak ardına...  
Odam döner, durmêêr hiç.



Te başka bir odadan  
Buruk bacaklı, topal  
Bay Yıkandırır çıkêr,  
Kafayı fena sallêêr.  
«Ne palaçor, ne kirliysin,  
Bataklı domuz gibiysin.  
Ocakçı gibi, karaysın,  
Ensendä kara bir is,  
Burnunda çamurlu iz.  
Ellerin - kara kotlon,  
Kaçmış sendän pantalon.



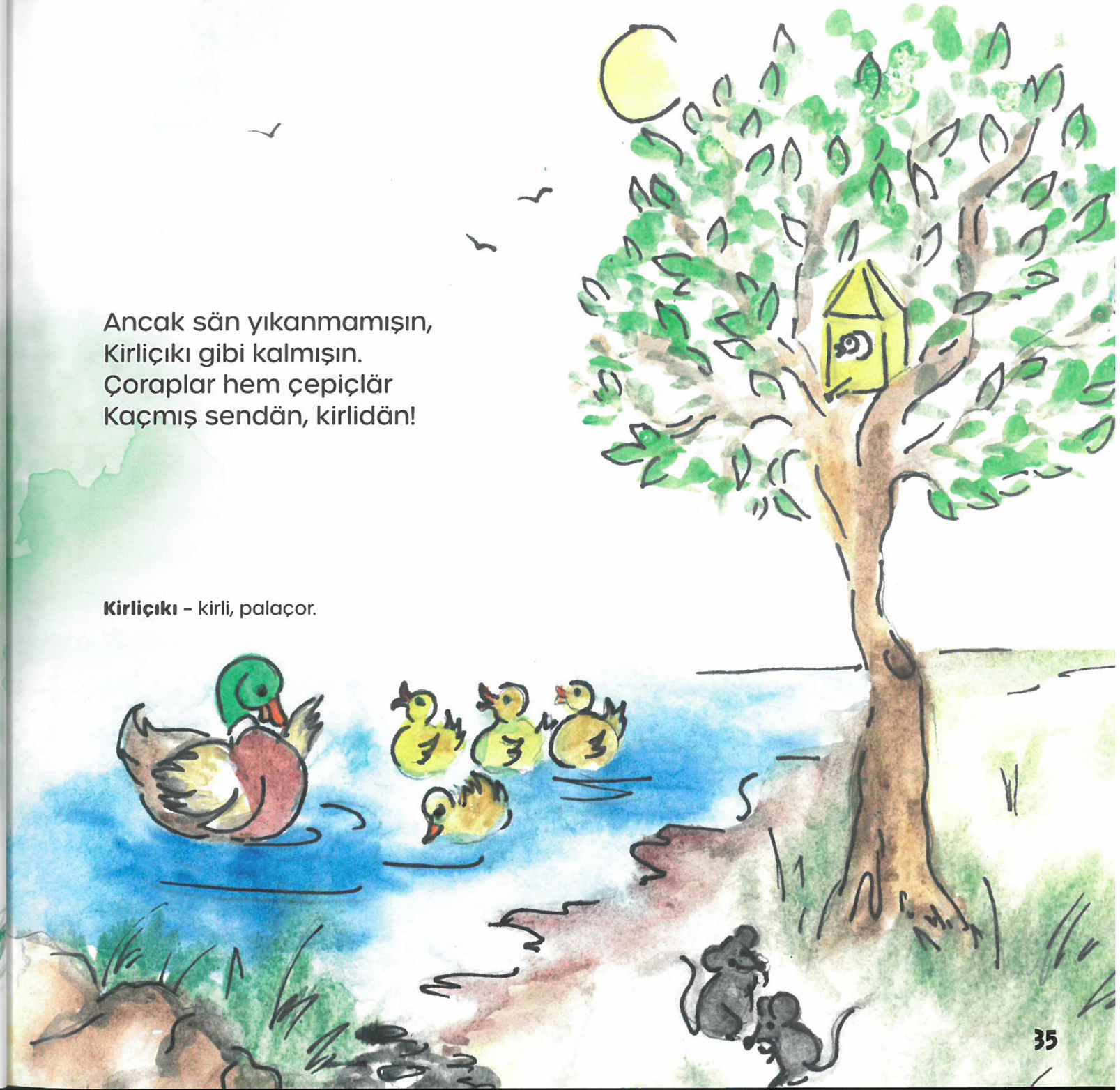


Erken, erken gün duuduynan,  
Yıkanêr ördeciklär,  
Pisiciklär, sıçannar,  
Böceklär, örümcelär.



Ancak sän yıkanmamışın,  
Kiriçiki gibi kalmışın.  
Çoraplar hem çepiclär  
Kaçmış sendän, kirlidän!

**Kiriçiki** - kirli, palaçor.





Bän koca Yıkandırırım,  
Şannı-şannı Moydodırım,  
Hepsinä burda naçalnikim,  
Sürgeçlerä komandirim.  
Ayaamı erä ursam,  
Bir tupurtu çıkarsam,  
Bu saat burayı üüşür  
Yıkandırır bir sürü».

Hem salırlar, hem ulurlar,  
Bir gümbürtü çıkarırlar.  
Sän, kirliyä gösterirlär,  
Başaaşaa tutup seni,  
Yıkamaa seni sokarlar.



«Heey! - urdu bakır tasa  
Da baardı: - Karakasaad!»  
Başladı te fırçalar  
Sansın yorgun circırlar,  
Beni uuêr, fırçalêêr,  
Hem bölä laflar söleer:  
«Kirliçikiyi yıkêêrız,  
Fırçalêêrız, temizleeriz,  
Olacêk kirli uşak  
Pak, pak, pak, pak».

Fırça - çetka.

Sopadan kaçır gibi  
Deli sürgeçtän kaçtım.  
O da benim ardımdan  
Senniydan, Sadoviydan  
Tavriya başçasına...  
Annıktan geçip, kaçtım.  
Sürgeç ardıma uçêr,  
Hem köpek gibi dalêêr.





Totoşaylan, Kokoşaylan gezärkän başçada,  
Krokodil, eski dostum, çıktı te karşıma.

Sürgeci, sansın kuşu  
Hoooooop deyip, birdän yuttu.  
Sora bir baardı bana,  
Ayaklarını urêr, atlêêr,  
«Kaçarak sän evä git, - deer, -  
Suratını tez yıka, - deer, -  
Atılırim üstünä, - deer, -  
Çiineyip seni yutarım», - deer.

Sokakça kaçmaa bän çekettim,  
Yıkandırıra çabucak etiştim.  
İicä, iicä bän sabunnan yıkandım,  
Üzümdeki lekeleri çıkardım.  
Osaat Pantalon geeri döndü,  
Elimä benim o an kondu.  
Pideyi uçar gördüm,  
Deer: «Dala beni, dostum!»  
Sora saayaalı ekmek  
Uçtu sansın tekerlek.  
Ooh, döndü geeri kiyadım,  
Ardından da tefterim.  
Dizilip adım-adım,  
Horuya tutundular.

Sünger - moçalka



Ha, te ulu Umivalnik,  
Şanni-şanni Moydodır,  
Yıkandırlara naçalnik,  
Sürgeçlerä komandır,  
Oynayarak yaklaştı  
hem öptü hem söledi:  
«Bak şindi seni sevdim bän,  
Metederim bän seni.  
Sonunda, kirliçiki, sän  
Beendirdin te kendini».



Her sabaa, hem her avşam  
Yıkanmaa läüzim, uşaaam,  
Kirli, isli uşaklara  
Ayıp olsun, ayıp olsun!  
Burcu-burcu sabun yaşasın!  
Yımışacık peşkircik yaşasın!  
Diş pastası, fırçalar yaşasın!  
Haydin hep yıkanalım,  
Üzelim, dalalım, çırpınalım,  
Teknedä, leendä hem hamamda,  
Deredä, göldä, okeanda,  
Vannada hem hererdä  
Herzaman su var olsun!  
Yaşasın, var olsun!

Korney Çukovskiy

Çevirmen: **Güllü Karanfil**  
Resimci: **Natalya Lekoviç**





# BREMEN ÇALGICILARI

Bir vakit varmış, bir vakit yokmuş. Bir dermencinin bir eşää varmış. Çorbacısı sırtına ne üklesä taşıyarmış. Gel-git zaman eşek ihtärlamış, düşmüş, kuvetçiini kaybetmiş, ük artık taşıyamazmış. Saabi dä ona az em vermää başlamış. Eşek saabisinin neetini annamış da bölä düşünmüş: «Burada kalsam, aaç kalırım. Bän taa islää Bremen kasabasına gideyim, orada çalgıcı olurum, dirijorluk yapayım».

Birkaç gündän sora, saabisindän kaçarak, eşek yola çıkmış. Aar-aar gidärkän, düşünmüş: «Bu da mı başıma geleceydi?» Biraz gittiktän sora eşek yolun ortasında yatan yorgun bakışlı, kulakları sarkık bir av köpeenä karşı gelmiş.

- Dostum, ne oldu sana? Neçin yolun ortasında yatêrsın? Neçin bukadar küsülüysün? - sormuş eşek köpää.

- Bän küsülü olmayım da kim olsun, - içini çekeräk cuvap verdi köpek.

- İhtärladım artık, bir vakıtlar avı koolarkan ilk kaçardım, şindi ava gidämeerim, dişlerim düştü. Çorbacım da beni sokaa attı. O bakardı beni, doyurardı. Şindi nicä doyunacam, hiç bilmeerim.



- Kahırlanma, kafadar, gel benimnän. Bremen kasabasına giderim. Bir orkestra kuracam. Sän dä zurna çalırsın. Para kazanırız, aaç kalmayacez.

Köpek bu fikiri pek beenmiş. Sansın ayakları kuvetlenmiş, ayaa kalkıp, eşään ardına gitmiş...

Çok geçmemiş, karşılarına acı-acı maulayan bir kedi çıkmış. Okadar kahırlıymış, ani yoldan geçän eşeklän köpää dä hesap almamış.

- Ne oldu sana, kedi kardaş? Neçin okadar dertliysin? - danışmış eşek.

- Kocadım artık, pek düştüm, dişlerim kesmeer, gözlerim görmeer. Artık sıçan da tutmaa istämeerim. Sıcacık sobanın üstündä kıvrılıp yatmaa, mır-mır mırıldamaa isteerim. Ama beni büüdän karı buumaa istedi. Zar-zor kurtuldum, kaçtım. Şindi nereyä gidecäm? Ne yapayım, düşünerim, - cevap verdi dertli gözlü kedi.

- Bizimnän Bremenä gel! Orkestra kuracez. Bän dirijor olacam, köpek zurnacı, sän dä gözäl sesinnan türkücük çalırsın, bizim gibi çalgıcı olursun, - demiş eşek.

Kedi bu fikiri beenmiş, da eşek, köpek hem kedi birliktä yola çıkmışlar.

Giderlär, giderlär, bir dä görerlär yolun kenarında bir çorbacılık. Bir kart horoz tokat üstünä pinmiş da dertli bir seslän ötärmiş.







Eşek dayanamamış da sormuş:

- Horoz kardaş, neçin bukadar tutnuk, dertli seslän ötersin?

- Bän ötmesäm, kim ötsün? - sormuş horoz. - Büün bitki günüm. Her sabaa erkendän bütün ayleyi uyandırardım. Artık kartlaştım, vakitlan uyanamêêrim, vakitlan ötämeerim. Saabim aşçıya sımarladı beni kessin da bir nezetli çorba yapsın benim suyumdan. Avşama beni keseceklär. Bän dä bitki kerä ötmää çıktım.

Eşek hiç düşünmedään teklif etti:

- Sän dä gel bizimnän. Biz çalgıcıyız. Bremen kasabasına gideriz. Bän dirijorum, köpek zurna çalacak, kedi hem sän türkü çalrsınız.

Horoz hiç nazlanmadaan kayıl olmuş, da dördü yolculaa başlamışlar.

Bütün gün gitmişlär, ama Bremenä etişämemişlär. Karannık çökerkän, dört kafadar bir büyük, eşil daalaa girmişlär. Pek açıkmişlar hem yorulmuşlar. Ne imekleri, ne dä yatakları varmış. Bir aacın altına erleşmişlär. Horoz aacın dalına pinmiş. Uykuya dalmadaan, ilkin dolayanına isleecä bakmış. Pek uzakta bir şafk görüp, baarmaa başlamış:

- Heey, kafadarlar, uzakta bir şafkçaaaz gördüm. Beki orada imää dä buluruz, yatak ta.

- Orayı gitsäk, käämil olur. Daalıktan taa islää orası.



Dostlar şafka dooru gitmää çeketmişlär. Az gitmişlär, uz gitmişlär, bir evceezä varmışlar.

Eşään boyu balaban olduu için, o yaklaşamış pençereyä da içeri bakmış.

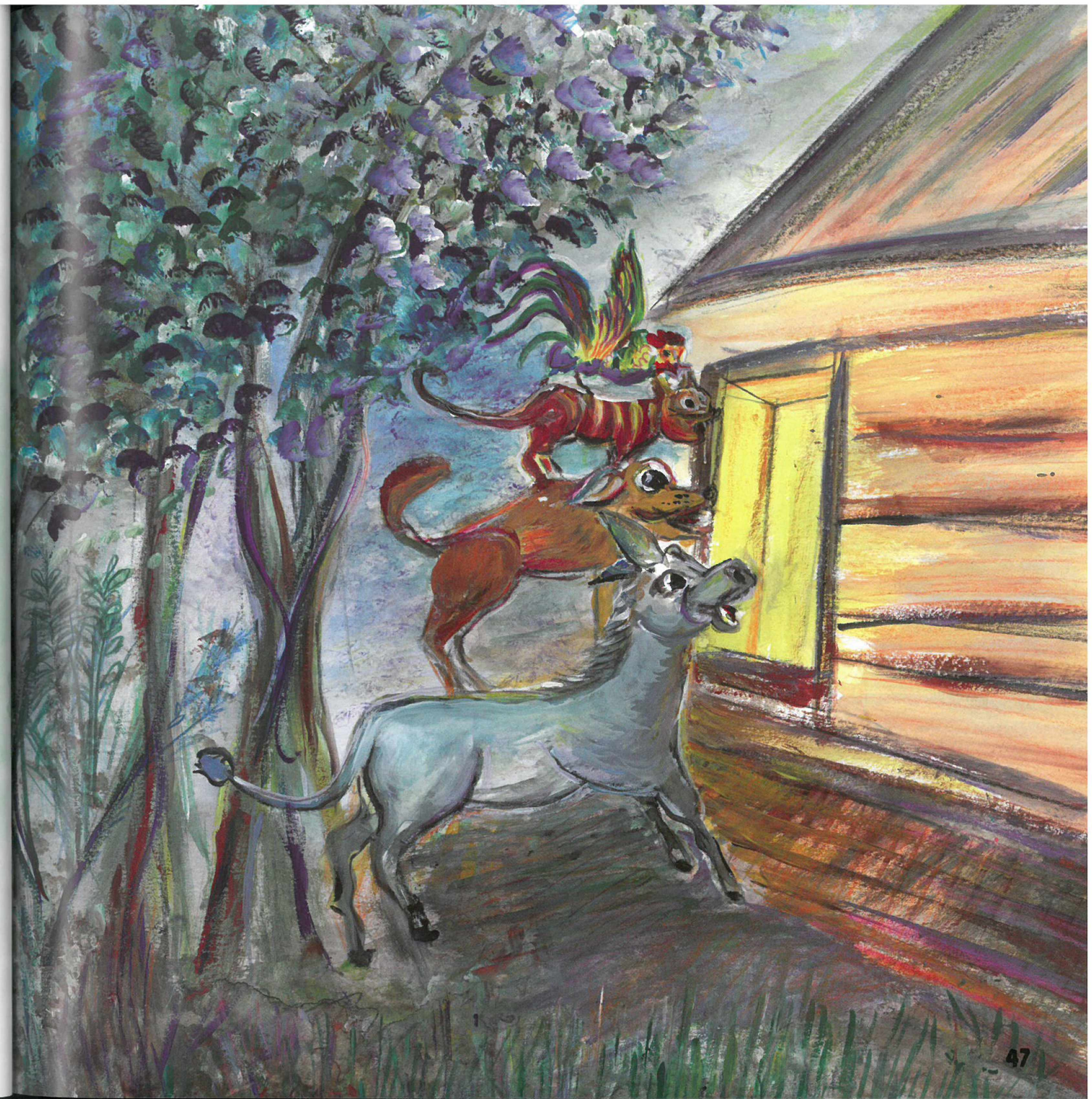
- Ne görersin, eşek kardaş? - meraklan sormuş Horoz.

- Ooo, bän ne görerim? Nezetli imeklärlän hem içkilärlän dolu bir sofrä görerim. Ama sofrada haydutlar oturêr. Ölä iştahlan iyerlär, görseviz... vay, bütün parmaklarını da iyeceklär. Sofranın yanında da altınnan dolu çuvallar var. Onnarı korkutsak mı?!

- Çok şükür! Bizä görä bu sofrä! - sevinmeliktän horoz öteceymiş, ama kafadarları onu vakitlan dürtmüşlär.

Sora dört kafadar düşünmüşlär, nasıl bu haydutları kuusunnar içerdän. Eşek ön ayaklarını pençerä pervazına dayamış, köpek eşään sırtına pinmiş, kedi köpään üstünä tırmanmış, horoz da kedinin başına konmuş. Dördünün gölgeleri birleşmiş da bir canavara benzemiş. Annaşıp, birliktä herkez kendincä baarmaa başlamış: eşek anırmış, köpek salmış, kedi maulamış, horoz da ötmüş. Bu seslän birliktä dördü dä pençerenin şişesini kırmışlar da içeri girmişlär.

Fasıl korkunç sesleri işidän haydutlar dışarı fırlamışlar da dooru daalaa kaçmışlar.







Dört kafadar evdä tek kalmış.

- Uraaaa, biz ensedik!

- Ama nasıl korktu haydurtlar? - sevinäräk baarardı dostlar.

Horoz eşää şükür etmiş:

- Saa ol, eşek kardaş, sän olmasaydın, haydutları zor kuuardık evdän...

- Yo-o-ok, - demiş eşek, - biz birliktä başardık bu işi.

Oturup sofranın dolayanına, doyunca, tıka-basa imişlär. Yol yorgunuymışlar, onuştan, yan gelip, osaat uykuya dalmışlar.

Gecä yarısı olmuş. Evin şafkı süünmüş. Haydutların başı, bunu görüp, kafadarlarına demiş:

- Biz annayamadık... ne oldu orada, kaçtık korkaklar gibi. Şindi birimiz gidecek da bakacak, ne olêr o evdä, kim o sesleri çıkardı... Sora hep birliktä evä girecez da altınnarımızı geeri alacez!

Haydutlardan biri evä gitmiş. Sesizlik hem zın karannıkmiş. Yavaşıcık kapuyu açmış. Bir mum yakmak için kufneyä girmiş. Haydut, plitanın üstündä fal taşı gibi yanan kedinin gözlerini görüp, ateş sanmış, elini uzatmış, kedi dä pek maulamış da, adamın üstünä atılıp, üzünü tırmalamış.

- Ah, yandım, yardım edin, yardım edin! - korkudan baararak haydut, çıkmaa deyni kapuya yaklaşıp, köpään kuyruuna basmış. Köpek tä, kendisini korumaa deyni, haydudun bacaanı dalamış, eşek anırarak hem kış atarak urmuş haydudun omuzuna.



- Yardım edi-i-in, evdä şeytannar va-a-ar, beni burada öldürerlər, - baara-baara haydut kaçmış kafadarların yanına.

Sestän uyanan horoz da ölä ötmüş, ani kaçan haydudun korkudan saçları dakinä kalkmış. Haydudun salt ökçeleri yalabıyarmış. Kaçmaktan katılayan haydut kafadarlarına demiş:

- Orada büücülär var. İlkin birisi yanaklarımı tırmaladı. Sora kapunun ardından birisi, bän kaçarkan, bacaama bıçak sapladı. Sandım, ani kurtuldum, ama büyük bir dev bana sopaylan urdu. Biri dä «Kaçırmayın onu, tutun onuuu!» baardı. Gücülä kurtuldum.

Haydutlar sesledilär bu kafadarını da annaştılar başka o evä gitmemää. Onnarın bu kararı bizim dört dostumuza yaramış. Bremenä gitmää, çalgıcılık yapmaa vazgeçmiş bizim kafadarlar, erleşmişlär bu evceezä da bitkiyä kadar burada kardaş gibi kısmetli, tok, sevinçli yaşamışlar.

### Grimm Kardaşlar

Çevirmen: **Güllü Karanfil**  
Resimci: **Svetlana Panaitova**







# ŞİRET ALDAR KÖSÄ

Kazah halk masalı

Bir küüdä bir şiret kösä adam yaşarmış. Sakalı siirek oldu için ona Aldar Kösä deyärmişlär. Pek çemrekmiş, hızlıymış hem dä pek akıllıymış. Zenginnerdän alıp, hep yoksullara yardım edärmiş. Pek şakalaşmaa sevärmiş Aldar Kösä. Sıkıları hem ahmakları gülmää beenärmiş. Diilmiş zengin, ama akli onu hep açlıktan kurtararmış.

Bay Jatır pek zengin adammış. Hem dä boş kafalıymış. Sürüsü pek büükmüş. Gün duuarkan çekedärmiş saymaa malını da gün kauşmasına kadar bitirärmiş.

Bir kerä Aldar Kösä gelmiş bu zenginä da demiş:



- Pek saygılı bay Jatır, benim var iki gümüşüm, ama kesäm yok. Bıktım taşımada auctumda bu iki mangırı. Kurtulmada isteerim onnardan. Yardım et bana.

- Elbetki, yardım edeyim! Sade sölä, nasıl.

- Bän sana vereyim bu iki gümüşü, sän dä bir zabun olacık bana sat, - demiş Aldar Kösä.

«Mmm... var nasıl satayım», - düşünmüş zengin. Topal, zabun, zor soluyan bir olacı tutmuş da deer:

- Al, pek ucuza vererim, ama islää olacık. Ver iki gümüşünü.

Aldar almış olacı, ama parası auctunda sikili...







- Canabin, bän vazgeçtim.  
Al bu iki gümüşü hem bu olacılı  
da ver bana bunnarın erinä bir  
kuzucuk.

«İslää, hem para hem olacık...  
kayılım», - düşünmüş zengin  
da gitmiş tutmaa kuzucuu. En  
küçücünü tutmuş. Tutmuş da  
deer Aldara:

- Al, islää kuzucuk! Ver bana  
iki gümüşünü hem olacılı.

Almış Aldar kuzucuu,  
aucundaysa iki gümüş sıkılı,  
olacık sa durêr yanında.



- Bän vazgeçtim. Bän sana iki gümüş, bir olak hem dä bir kuzu vereyim, sän bana bunnarın erina bir keçi ver.

Düşünmüş zengin: «İslää bir alış-veriş: iki mangır, bir olak, bir dä kuzu. Bän sä ona salt bir keçi verecäm». Gitmiş keçiyi tutmaa. En zabun keçiyi tutmuş getirmiş da demiş:

- Al, bak ne islää keçi. Ver bana iki gümüş, olaa hem kuzuyu.

- Dur, dur, bay Jatır, bän genä vazgeçtim. Bän sana vereyim iki gümüş bir olak, bir kuzu hem bir keçi. Sän sä bunnarın erinä bana salt bir koç ver. Ama bän kendim seçecäm koçu.







«Nekadar da uydu bana.  
Bukadar mala sade bir toklu», -  
seviner zengin da deer:

– Năbayım... Kayılıım, seę  
tokluyu kendin.

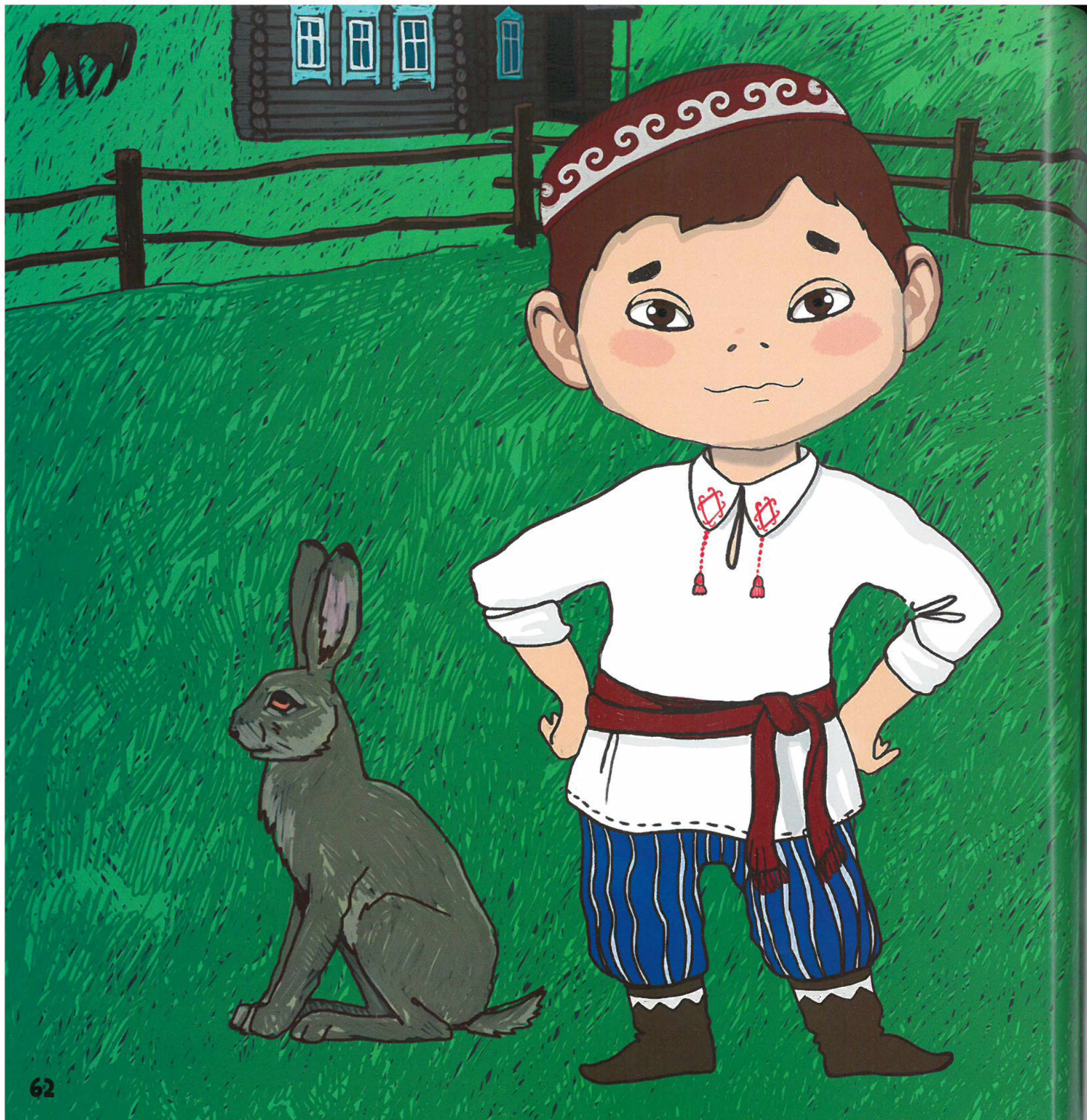
Aldar seęmiş en besli tokluyu.  
Vermiş bay Jatıra iki gümüş, bir  
hasta olak, bir zabun kuzu hem  
bir cıba koyun. Tokluyu urmuş  
omuzlarına da gitmiş.

Bay Jatır sa seviner da deer  
gülerak: «Ne ahmakmış bu Aldar  
Kösä! Sade bir toklu için bana  
iki mangır hem bukadar hayvan  
verdi!»

Ölä dä annamamış bay, kim taa  
akıllı çıkmış.

Çevirmen: **Güllü Karanfil**  
Resimci: **Natalya Kojokari**





# HATIRLI TAVŞAM

Başkurt halk masalı

Bir yortu günü anası yollamış oolunu musaafirleri çağrmaa: «Bu däduyu çağ, o dayını çağ, filan amucanı çağ, fişman lelünü...», - okadar çok kişi demiş anası, ani çocuk aklında tutsun zor olmuş.

Sesleyän çocuk kaçarak gitmiş çağrmaa musaafirleri, ama unutmuş, kimi läazımdı çağarsın. Geeri dönmüş, ama anasına enidän sormaa kıyışamamış. Da düşünmüş: «Çaarayım bän hepsini - bütün küüyü, beki, aralarında olacek anamın sıraladıkları da».

Çocuk bütün küüyü çağarmış, herbir sokaa, herbir evä uuramış. Hepsi pek sevinmiş da söz vermişlär gelmää bu konuşkaya. Çocuk evä dönmüş.

Musaafirlär başlamış toplanmaa. Bütün küü insannarı toplanmış da beklämişlär sofralar kurulsun. Çorbacılar, okadar insanı görüp, korkmuş:

- Ne olêr? Bukadar insana nasıl sofrա kuralım?

Ozaman çocuk da anasına yaklaşêr da deer, ani unuttu, kimi läazımdı çağrmaa, da çağardı sıradan hepsini.



Bekleer musaafirlär sofrayı. Çorbacılar evdä ne varsa, hepsini sofraya koyup, görerlär, ani bu etmäz.

- Sän yaptın bu karışmalıı, kendin dä bul ucunu! - dedi bobası ooluna.

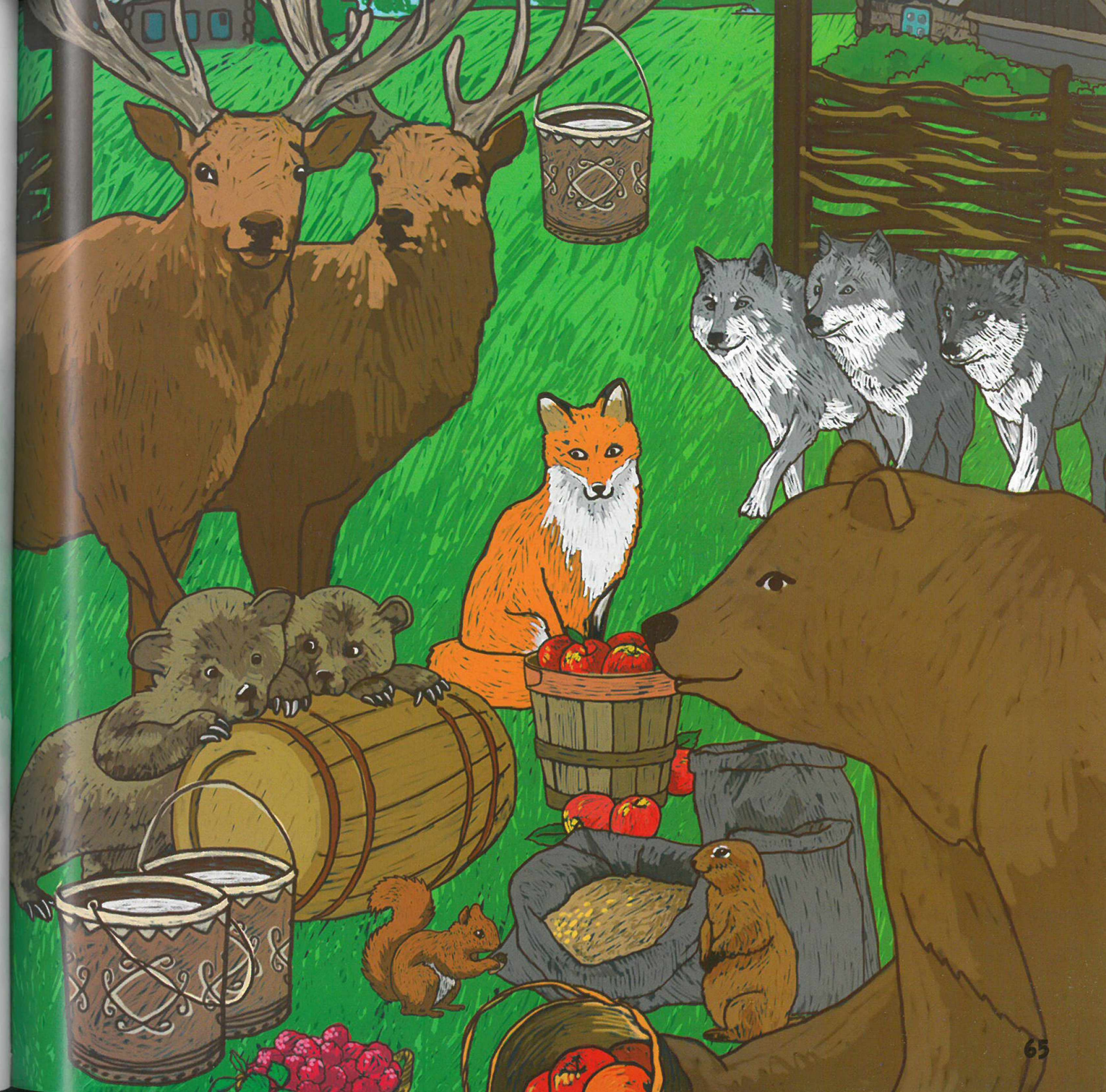
Ana-bobasına bu zorluu yaptıı için, çocuk çekeder aalamaa. Aalayarık çıkêr evdän. Geçer yolu da gider daaya. Oturêr bir aaç kütüünä da aalêêr.

Bir dä baksa - ona dooru eski dostu, kır tavşamaı, atlayarak geler. Bu tavşamcıı çocuk evdä büütmüştü, çünkü tavşamcıık üüsüzdü. Tavşamcıık büüdüynän, kaavileştıynän, braktı onu serbestlää, daaya.

Çocuk annatı tavşamaı derdini. Sesledi tavşam, kulacıklarını kıpırdattı, iki bacacıına kalktı, ön bacacıklarınnan da dokundu çocucaan elinä da dedi:

- Dur, aalama, kardaşım. Git evä. Hepsi islää olacek...

Sora tavşam daaya dooru atlayarak kaçtı, uzaklaştı. Yok oldu. Sesledi tavşamaı çocuk da gitti evinä. Musaafirlär bütün imeeleri, ikramnarı imiş-bitirmiş. Taa bekleerlär, gitmeerlär. Kimileri başladı lafetmää: «Musaafir çaardılar, ama sofraları boş». Musaafirlerdän biri pençeredän dışarı bakmış da korkmuş, hepsini çarmış. Herkez korkmuş. Bütün sokak hayvan dolu, türlü hayvan... Hepsinin dä aazında, koltuunda bişey var.







Ayılar bal fıçıcıklarını tukurlêêr, canavarlar yaanı getirer, karacalar buynuzlarında sütlän dolu kazannarı taşıyêr, kır sıçannarı hem gelincik sıçannarı torbacıklarda booday, darı, tavşamnar hem sincaplar ceviz hem emiş dolu zembilleri getirer, tilkilär tauk hem kaaz getirer.

Tavşamcık annatmış hepsina, nasıl çocukak büütmüş onu da sora brakmış daaya. Annatmış, ani çocukak şindi zor durumda. Hepsi kalkmış yardıma gelmiş. Herbir hayvan braktı getirdii imekleri da barabar hepsi döndü geeri daaya. Aul imeelik doldu. Musaaflär şaşmıştı, dilleri tutulmuştu.

Çorbacılar pek sevindilər. Ama en çok çocukak sevindi. Üç gün hem üç gecä musaaflär idilär-içtilär. Okadar çok vardı imeelik, ani musaaflär evä gitti, ama taa çok ikram kalmıştı. Bak tavşamcık bölä şükür etti onu büüdän çocucaa. Hatırlı tavşam unutmamış çocucaan yaptı ilii.

Çevirmen: **Güllü Karanfil**  
Resimci: **Aygül Bikbay**





# VAY HEM OF

Uzbek halk masalı

Bir gün Nastradin panayırdı kendi küülüsünü görmüş. Adam aalamaa durarmış.

- Ne oldu sana? Neçin bu kadar küsülüysün? - sormuş Nastradin.

Zavallı adam çeketmiş annatmaa, ani o işlemiş bir zenginin aulunda. Pek islää hem kırnak işlemiş çırak bütün ay. Açan gelmiş vakit ödeşmää, zengin demiş:

- Verecäm senin paranı, eer sän tutup cezalandırarsan lüzgeri. Çünkü o benim bütün şefteli aaçlarımdan şeftelileri erä düşürmüş.

Tutamamış adam lüzgercii... Aylını almadaan gitmiş.

- Kasabanın en sıkı zengini o! - demiş Nastradin.

Bir ay işleder çırakları, aylı vermää sıra geldiynän, onnara pek zor bir iş simarlêêr. Çırak o işi yapamadıı için, adamı kuuêêr, parasını da vermeer.



Nastradinin canı acımış,  
düşünmüş o, nasıl sıkı zenginä o  
kötülüü çevirsin. Gelmiş ona da  
deer:

- Sendä işlemää isteerim. Al  
beni işä.

Annaşmışlar, ani üç ay  
işleyecek. Üç ay Nastradin pek  
islää işlemiş. Üç ay geçtiynän,  
parasını almaa deyni çorbacıya  
yaklaşmış.

- Bän ödeeni büün veririm,  
ama bir ricäm var! Onu yaparsan  
- para senin! Yapmarsan - aara  
kendinä delik saklanmaa.

- Ne läüzim yapayım? - sormuş  
Nastradin. O bilärmış, ani zengin  
ona kötülük yapmaa isteyecek.







- Git panayıra da bana Vay hem Of al,  
- sırdarak demiş sıkı zengin Nastadinä.  
«Akıllı olsa da yapamayacak bu işi  
Nastadin», - düşünmüş zengin.

- İslää, çorbacı, - demiş şiret Nastradin  
da panayıra gitmemiş, ama daaya dooru  
gitmiş. Eşelemiş topraa, bir dana burnusu  
bulmuş hem tutmuş bir eşek arısı. Koymuş  
onnarı kesesinä da getirmiş zenginä.



- Sımarladıklarımı aldın mı? - sırdarak demiş adam da yaklaşmış Nastradinä.

- Elbetki, istediinizi buldum da aldım, te bakın, kesedä.

Sıkı adam parmaanı keseyä sokmuş, eşek arısı da «vizzzz» dalamış.

- Vaaaaayyyy! - baarmış sıkı adam.

- Taa derindä dä Of var! - demiş sırdarak Nastradin.

Ne yapsın zengin.... Şiş parmaklarınnan saymış paracıkları da vermiş Nastradinä.

Çevirmen: **Güllü Karanfil**  
Resimci: **Natalya Lekoviç**





# ALTINSAÇLI YALENA

Ukrain halk masalı



Gezärmiş bir delikanni  
çocuk dünnedä, gelin  
kendinä aararmış. Etişmiş  
bir gün bir büücükaya  
da sormuş:

Neredä bulacam bän  
kısmedimi?

Büücükya cuvap  
vermiş:

- Git, aara Altınsaçlı  
Yalenayı!

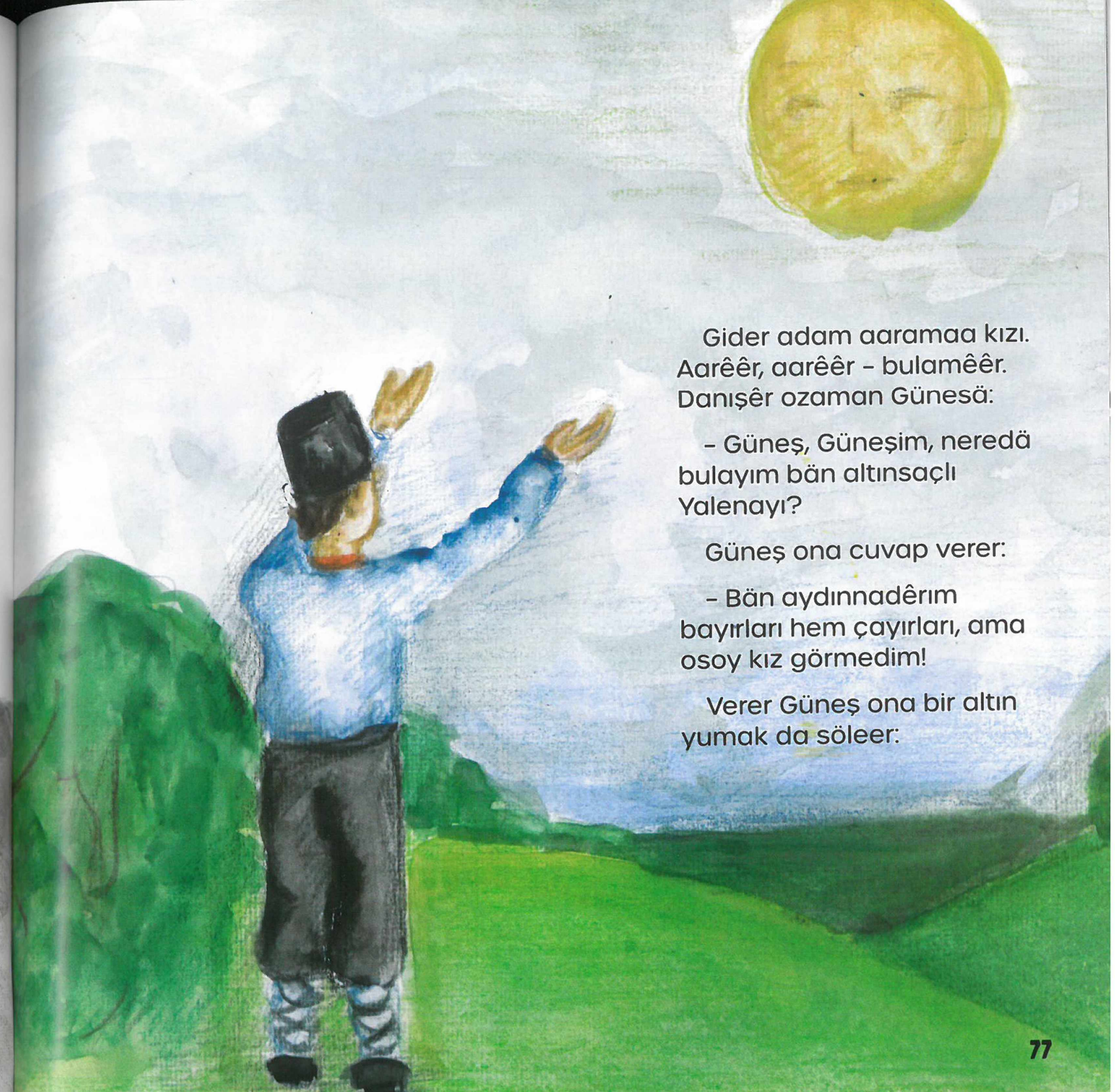
Gider adam aaramaa kızı.  
Aarêêr, aarêêr - bulamêêr.  
Danışêr ozaman Günesä:

- Güneş, Güneşim, neredä  
bulayım bän altınsaçlı  
Yalenayı?

Güneş ona cuvap verer:

- Bän aydinnadêrim  
bayırları hem çayırları, ama  
osoy kız görmedim!

Verer Güneş ona bir altın  
yumak da söleer:







- Açan bişey isteyecän, at altın yumacılı ardına.

Sora gider çocuk Aya.

- Ay, Aycaazım, neredä Altınsaçlı Yalena?

- Bän şıladêrim eri ancak gecä. Osoy kız görmedim birerdä! - cuvaplêêr Ay da uzadêr çocaa bir büülü fırça. - Eer düşärsän bir belaya, at fırçayı ardına!

Sora gider çocuk Lüzgerä:

- Lüzgär, Lüzgerciim! Neredä Altınsaçlı Yalena?

- Git, otuz demirdilli babulara, orada altınsaçlı kızı bulacan! Ama onnar sana kızı vermezlä. Git, gir izmetä bir büücükaya, o sana iş için verecek bir uçan at. O at üstündä uçacınız Yalenaylan.

Sora verer Lüzgär çocaa bir süpürgä da deer:

- Eer bela başına gelirsä, saurt süpürgeyi geeri dooru!

Gider delikanni büücükaya, o da söleer delikanniya:

- Eer becerärsän otlatmaa benim baytalımı, verecäm sana büülü bir beygir!



Haydêêr çocuk baytalı daaya otlatmaa. Bir dâ gecä vakıdı ansızdan kalkınêr büük şamata, baytalıcık ta bir kıpımda kayıp olêr. Yaklaşêrlar çocaa ozaman tilkilär, da hepsi birerdä giderlär büücükaya. Bakêrlar, oturêr sepettä bir kloçka yımirtalar üstündä, çıkarêrlar tilkilär onu sepettän, yımirtaları da kırêrlar. O yımirtalardan fırlêêr baytal üç kuliciklän. Verer büücükya kulilerin birisini çocaa da deer:

- Altınsaçlı Yalena o babularda meşä aaçtan kapaklı fıçı içindä bulunêr. Sän al onu fıçıylan bilä, ama fıçının kapaanı açma taa evä etişmeyänä kadar!

Gider çocuk o otuz babuya, bakêr - hepsi babular uyuyêrlar. Kapêr fıçıyı Altınsaçlı Yalenaylan, piner beygirä da uçêr. Altındilli babular, kalktıynan uykudan, hemen deneerlär: kız yok! Takışêrlar çocuun ardından. İşider çocuk şamata, bakêr - babular ardından uçêrlar. Atêr ozaman geeri fıçayı - hemen büüyer bir gür daa. Babular başlêêrlar o daayı kemirmä.





Bitirdiynän, genä uçêrlar çocuu etişmää. Atêr çocuk altın yumaa - büüyer üüsek taş bayır. Ama babular bayırı kemirmişlär da genä ardından uçmuşlar. Çocuk taman denizä etişer.



Urêr o süpürgeyi denizä -denizin suları çekiler, geçêrlär onnar kızlan denizi. Sora genä urêr süpürgeyi denizä - sular erinä gelir. Geçämemiş babular derin denizi - hepsi buulmuşlar.



Çocuk döner evä, açêr fiçinin kapaanı da çıkarêr oradan altınsaçlı Valenayı. Bundan sora belasız çok yıl kısmetli yaşamışlar.

Çevirmen: **Valentina Bujilova (Hacıoglu)**  
Resimci: **Anna Lekoviç**





# ÇOBANIN KÖPÄÄ

Moldovan halk masalı

Yaşarmış bir çoban. Varmış onun bir büyük koyun sürüsü. Koruyarmış o sürüyü çobanın inançlı dostu - bir köpek. Çok canavar hem ayı paralamış köpek, izmet edärkän çorbacıya. Ama yıllar geçmiş, köpään kuvedi azalmış. Gördüynän bunu, çoban almış kendisinä bir küçük palıcık - alıştırmaa onu işä, terbielmää. Yaşarmış köpeklär birerdä, yannaşık. Çoban ikisinä dä kasavetini gösterärmış, doyurarmış.

Pali, biraz büüdüynän, çekeder büüyünü kiskanmaa. Görmemiş gibi tamah, hep korkarmış aaç kalmaa. Bir gün yaklaşêr pali çorbacıya, sürçeräk bacaklarını, yalpak deer:

- Çorbacım, uuratssana sän o kart köpää - sade boşuna imäk harcêersın ona! Bän taa çokça iyecäm, kaavileşecäm - bendä umudun. Gitsin dört tarafa - fayda ondan yok!

Seslemiş çoban paliyi da başlamış sıkça baarmaa köpää, küstürmää, arada-sırada sopaylan da takazalamaa. Görür köpek, nelär olêr, gücener, iilder kafasını da evdän kirlêêr. Kaçêr köpek, kaçêr, etişmiş daaya. Kuvetsiz hem aaç, görmüş bir evcäöz. Girmiş içinä, oturmuş da düşuner: «Ne yaptı bana bu pali, kaldı bana bir iş - ölmää bu daa içindä».



Bir dâ görer pençeredâ canavarı. Buradan geçârmış canavarların yolu. Yaklaşêr canavar kapu önünâ da sorêr:

- Kimsin sän?

- Çizmecî, - cuvap verer köpek.

- Ne islää, - deer canavar, - taa nezamandan isteerim kendimâ çizmä yaptırmaa.

Deri var mı?

- Yok! E nesoy deri lââzım?

- Aşasına - dana derisi, önünâ - domuz, yukarsına da - kaaz derisi.

- Annaştık, - söleer canavar, - olacek sendâ deri, bendâ dâ - eni çizmä!

- Olacek, ama danayı diri getir - bän kendim hepsini yapacam, deriyi dâ soyacam.

Gezmiş-aaranmış canavar kırlarda sürülâr arasında, te getirer danayı köpää.

- Yakışacak mı?

- Yakışacak, ama üç gündän sora lââzım olacek domuzu getirâsin.

Köpek bulêr ucunu dananın, eti ayırêr. Sora islää iyer, sucaaz içer, genâ iyer - yavaş-yavaş gelir kendinâ, doorulêr, kuvetleşer. Canavar sa sade çizmelâr için düşüner, tutêr bir büük yaban domuzunu da getirer onu köpää.

İslää mı? - sorêr canavar.

- Taa islää olamaz! - deer köpek. Şindi hazırla dört kaaz - bitki derileri. Üç gündâ iş bitecek.







Canavar er bulamêêr kendinâ sevinmeliktân. İkinci günü artık getirer köpää dört besli kaaz - dayanamêêr, okadar isteer eni çizmä. Köpek sä işini haydêêr: iyer - bir domuz etindän koparêr, bir kaazdan, sora da uyuyêr. Dinnendiynän, çösmâ sucaazını içer - kâr ev yanında pak suylan çösmâ bulunmuş. Cennet!

Tok imektân beslener köpek, tüüyü da yalabımaa başlêêr, gençlenmiş!

Te geldi vakit canavarlan ödeşmäâ. Canavar annaşılmış gündä uurêêr köpää...

- Ne, hazır mı çizmelerim?

- Angı çizmeleri bendän isteersin, hayvan? - fırlêêr köpek ev içindän canavarın üstünâ.

Canavar şaşmaktan oturmuş kuyruuna. Köpek sä tutunmuş ondan dişlerinnän - koparacak! Zavallı canavar, duyer, ani gelir ölümü da var kuvedinnän uluyer. Bu sesâ yandakı daadan canavarlar burayı toplanêrlar. Köpek sä sıradan onnarı biri-biri ardından paralarmış. Ozaman kaçarak gelir canavarların padişası.

Gördüynän, nelâr olêr burada, izin verer:

- Etecek! Çekilin köpektân. Brakınız onu, gelin yanıma!

Canavarlar çekilmişlâr köpektân, oturmuşlar padişayın karşısında. Padişaa da takazalêêr:





- Ne işiniz sizin var bu köpeklän?! O sizi hepsinizi öldürecek, osa isteersiniz kalmaa soysuz mu? O kayet kaavi hem çemrek - karşı duramazsınız ona. Gidin, verin ona bir baasış, gitsin taa uzak buradan, braksın raada bizi.

Giderlär ozaman dört canavar köpää:

- Agam, dilä bizdän ne dileersin, salt git bu daadan, brak bizi raat.

- Gidin da getirin benim çorbacımın sürüsündän iki koyun - bukadar, başka bişey istämeerim sizdän! -cuvap etmiş köpek.

Beenmişlär busoy izini canavarlar, kaçarak gitmişlär sürüyä dooru, etiştinyän, başlêêrlar ulumaa hem dişlerini gıcirdatmaa.

Genç pali korkudan, altına alıp kuyruunu, kaçiverer. Zavallı çoban yalnız, bir sopaylan elindä, bişey yapamêêr bu canavarlara.

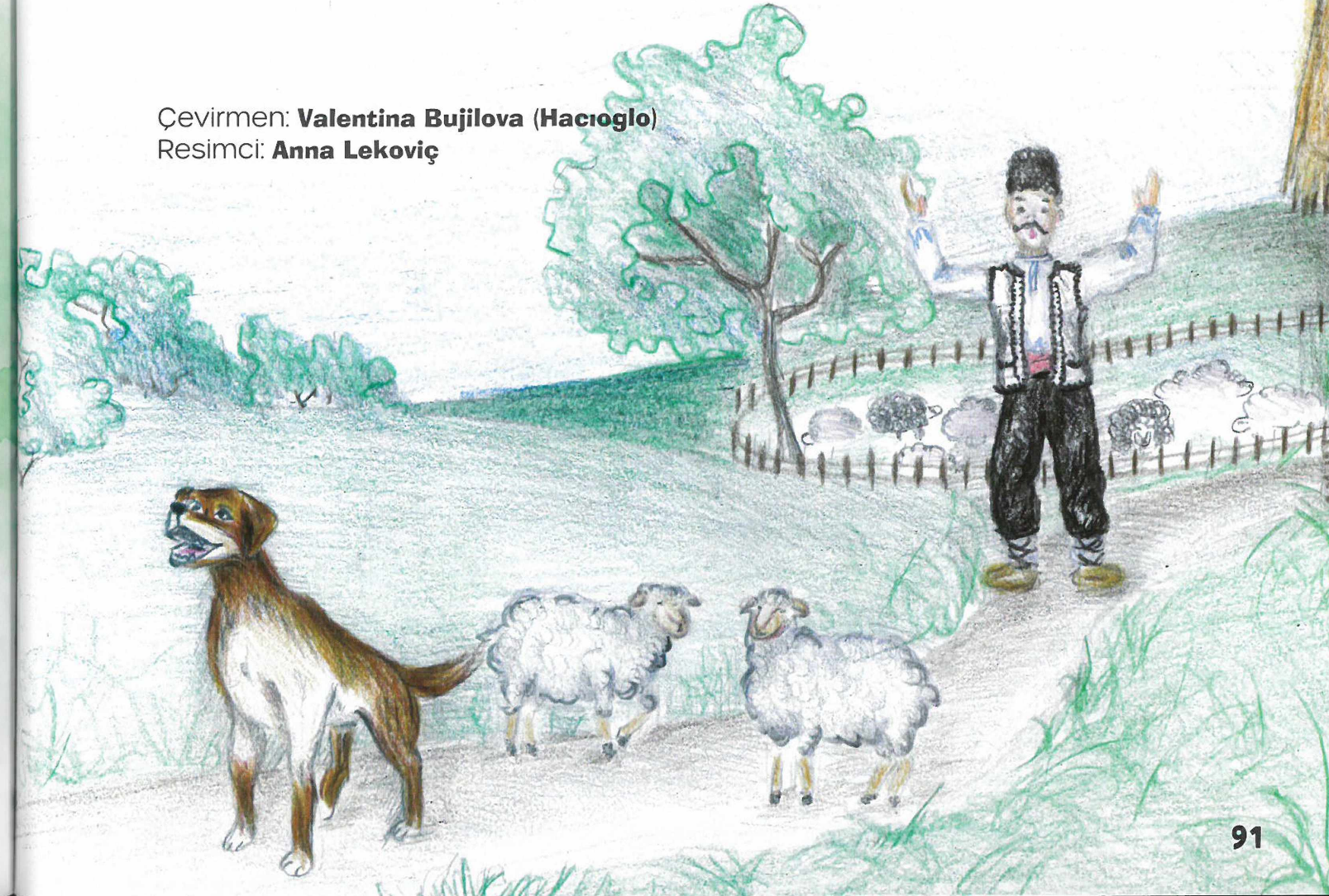
Onnar sa kapmışlar iki koyunu da yollanmışlar daaya dooru. Bu vakit köpek beklärmış onnarı yol üstündä. O firlêêr canavarların üstlerinä, gösterer sivri, kaavi dişlerini, da kurtarêr koyunnarı. Korkudan canavarlar kaçmışlar daaya. Çoban, görüp, nesoy onun eski dostu buuşêr yabanılarlan, çok şaşêr hem seviner, doyurêr da genä brakêr kendisindä.

Genç paliyi da koolamış, çünkü faydasızmış hem korkakmış.

Köpään sä şansora genä varmış sıcak evi, kemii hem çorbacı kasaveti.

Çevirmen: **Valentina Bujilova (Hacıoglo)**

Resimci: **Anna Lekoviç**







# GÜNEŞ HEM LÜZGÄR

Bir vakit varmış, bir vakit yokmuş, varmış bir Şen Güneş hem Dürük Lüzgär. Bir gün onnar sormuşlar biri-birinä, kim taa kaavi, da baas konmuşlar. Çok çekişmişlär, sonunda annaşmışlar göstermää kendi kuvedini. Yolda bir atlı görmüşlär.

- Bak, - demiş Lüzgär, - bän şindi pek esärim da onun yaamurluunu sırtından koparırım.

Sölemiş da ne var kuvedi çeketmiş esmää. Lüzgär nekadar çok üflärsä, atlı okadar da taa sıkı sarınarmış yaamurluuna. Yolcu üfkedän sölenärmış, ama hep ilerlärmış. Lüzgär taa da pek üfkelenmiş, taa da pek üflärmış, yolcunun üstünä ilkin yaamur, sora kaar yaadırmış; ama yolcu homurdanarak taa sıkı sarınmış yaamurluuna, baalamış kolanını... Burada Lüzgär annamış, ani kopardamayacak yolcunun sırtından yaamurluu. Güneş, Lüzgerin güçsüzlüünü görüp, bulutların arasından çıkmış, aşaa bakarak sırtmış, yaş, suuk topıraa hem üşümüş atlıyı yısıtmış, kurutmış.

Atlı Güneşä şükür etmiş. İslää yısının yolcu yaamurluunu çıkarmış, katlamış da eerin yanına baalamış.

-Bak helä, - demiş Güneş dürük Lüzgerä, -sevgiylän hem yalpaklıklan taa çok var nasıl göstermää.

**Konstantin Uşinskiy**

Çevirmen: **Valentina Bujilova (Hacıoglo)**

Resimci: **Natalya Kojokari**

Eer - atın belinä koyulan oturak.



# SÖZLÜK

## TIK-TIK HANIM

**Aş** - imeelik.

**Duak** - başından üzünä sarkan incecik tül.

**Rastık** - kaşlar için kara boya.

**Uva** - kır, boşluk er.

**Çöl** - kır, boşluk er.

**Çomak** - çobanın sopası.

**Çömeldi** - aşaa çöktü.

## YIKANDIRIR

**Kirliçıkı** - kirli, palaçor.

**Fırça** - çetka.

**Sünger** - moçalka

## GÜNEŞ HEM LÜZGÄR

**Eer** - atın belinä koyulan oturak.





**Gagauz Yeri M. V. Maruneviç adına Bilim Araştırma Merkezi tarafından  
başlangıç klasları için tavsiye edilmiştir.**